

Remissvar

Dnr 2020-303

2020-08-17

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Sänkt statlig inkomstskatt

Fi2020/02954/S1

Promemorian ”Sänkt statlig inkomstskatt” för fram två alternativ som den statliga inkomstskatten kan sänkas på. I alternativ 1 föreslås att skiktgränsen för statlig inkomstskatt höjs med 6 000 kronor utöver den årliga uppräknings som den nuvarande lagstiftningen ger. Detta resulterar i att färre personer behöver betala statlig inkomstskatt och lägre statlig inkomstskatt för de som fortsatt behöver betala den. I alternativ 2 sänks den statliga inkomstskatten från 20 procent till 19,5 procent, vilket resulterar i att de som betalar statlig inkomstskatt kommer betala mindre. Konjunkturinstitutet har granskat promemorian och tillstyrker förslaget. Konjunkturinstitutets bedömning är att alternativ 2 ger störst effektivitetsvinster av de två alternativen och därmed är att föredra.

OLIKA SYFTEN FÖRS FRAM TILL DE TVÅ ALTERNATIVEN

Alternativ 1 syftar till att ”sänka skatten för dem som i dag betalar statlig inkomstskatt samt att minska antalet personer som betalar statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster på ett sätt som kan öka deras arbetskraftsutbud” medan alternativ 2 syftar till att ”sänka marginalskatterna för personer som betalar statlig inkomstskatt och göra det mer lönsamt för dessa att arbeta en extra timme samt att skapa incitament för att ta eller göra sig anställningsbar för ett mer höglönat jobb”. Alternativ 2 har således ett större fokus på att skapa incitament för att öka arbetsutbudet, det vill säga antalet arbetade timmar justerat för produktiviteten, än alternativ 1.

För alternativ 2 redogörs den förväntade, om än osäkra, bedömningen av hur antalet arbetade timmar skulle påverkas. Denna information är inte inkluderad för alternativ 1, vilket försvårar jämförelsen mellan alternativen. Dock gör Konjunkturinstitutet bedömningen att alternativ 2 ger större effektivitetsvinster än alternativ 1.¹

SVERIGE HAR EN HÖG PROGRESSIVITET I BESKATTNINGEN AV ARBETE

Jämfört med andra länder inom OECD så har Sverige tidigare kännetecknats av höga skatter på arbetsinkomster. Till följd av skattereduktionerna för den allmänna pensionsavgiften och jobbskatteavdraget så har dock skatten på arbete sänkts för breda inkomstgrupper. Samma

¹ Konjunkturinstitutet noterar att om alternativ 2 skulle leda till en ökning av arbetade timmar motsvarande 1 500 årsarbetskrafter, vilket är den bedömning som görs i promemorian, skulle en stor del av skattesäknings vara självfinansierad. Som ett räkneexempel antas att det genomsnittliga produktionsvärdet för dessa 1 500 årsarbetskrafter är ca en miljon kronor årligen och då blir den extra produktionen ca 1,5 miljarder kronor årligen. Om två tredjedelar av det utökade produktionsvärdet beskattas blir den offentligfinansiella inkomsten ca en miljard kronor. Bedömningar av dynamiska effekter är dock behäftade med stor osäkerhet.

utveckling har dock inte skett för personer med höga arbetsinkomster, vilket har lett till en ökad progressivitet i beskattningen av arbete.²

Konjunkturinstitutet ser positiva effekter av att öka incitamenten till utbildning samt ökat arbetskraftsutbud och/eller större ansträngningar bland högutbildade för att Sveriges konkurrenskraft ska värnas. Konjunkturinstitutet bedömer att alternativ 2 uppnår detta bättre än alternativ 1 då alternativ 2 sänker marginals-katten där den är som högst.

SÄNKT STATLIG INKOMSTSKATT ÄR EN STRUKTURELL ÅTGÄRD

För att värna den svenska tillväxten är det alltid angeläget med strukturreformer som ökar antalet arbetade timmar och produktiviteten hos den svenska arbetskraften. Samtidigt befinner sig Sverige i en lågkonjunktur och de finanspolitiska åtgärder som genomförts för att stötta den svenska ekonomin har lett till att Maastrichtskulden ökat markant. Då de offentliga resurserna är begränsade är det viktigt att prioritera vilka åtgärder som ska genomföras. Då högavlönade har en större benägenhet att spara extra inkomster, jämfört med lågavlönade, är sänkt statlig inkomstskatt troligtvis inte den bästa konjunkturåtgärden för att stötta den svenska ekonomin.

Sänkt statlig skatt resulterar i att inkomstfördelningen i samhället blir mer ojämlig. Effekten av de två alternativen som presenteras i promemorian är dock små. Samtidigt noterar Konjunkturinstitutet att det i nuläget finns ett flertal olika förslag på sänkt inkomstskatt som är ute på remiss. Förutom ovanstående förslag på sänkt statlig inkomstskatt har Finansdepartementet remitterat ett förslag om höjt grundavdrag för personer över 65 samt ett förslag om skattereduktioner på förvärvsinkomster. Konjunkturinstitutet skulle önska en analys av hur dessa förslagen harmoniserar med varandra och vad den sammanlagda effekten skulle bli om förslagen genomförs.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Markus Sigonius.

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör

² Se exempelvis SNS (2019), "Svenska skatter i internationell jämförelse".